

การศึกษาสภาพห้องสมุดโรงเรียนมัธยม ในโครงการพัฒนา

โรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค 1 และ 2

นายเกษม นิยมราษฎร์

002625

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

A STUDY OF THE GOVERNMENT SECONDARY SCHOOL LIBRARIES
IN THE PROVINCIAL SECONDARY SCHOOL
DEVELOPMENT PROJECTS 1 AND 2

Mr. Kasem Niyomras

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสภาพห้องสมุดโรงเรียนมัธยมในโครงการพัฒนา
โรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค 1 และ 2

โดย

นายเกษม นิยมราษฎร์

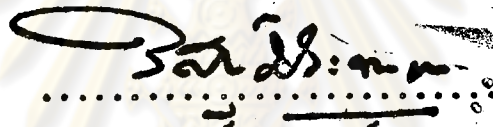
แผนกวิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ศศิวงศ์ ปิงตระกูล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
.....
(ศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อ่ำพินวงศ์)

 กรรมการ
.....
(อาจารย์ศศิวงศ์ ปิงตระกูล)

 กรรมการ
.....
(ดร. เข็ม แกวยศ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสะอาดและช่วยงานตามคำสั่งของบรรณารักษ์ นอกจากนี้ยังพบว่าห้องสมุดไม่ได้รับงบประมาณอย่างเพียงพอ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากเห็นความสำคัญของห้องสมุดแต่ไม่ได้ให้การสนับสนุนห้องสมุดอย่างเพียงพอ บรรณารักษ์ไม่สามารถทำงานห้องสมุดเต็มเวลา เพราะต้องสอนหรือทำงานอื่นด้วย บรรณารักษ์พอใจอาชีพบรรณารักษ์ พอใจกิจกรรมและบริการที่จัดอยู่ แต่ไม่พอใจจำนวนหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ บรรณารักษ์คิดว่าห้องสมุดยังต้องได้รับการปรับปรุงอีกมาก

กรมสามัญศึกษาจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลืออย่างรีบด่วนโดยในงบประมาณแก่ห้องสมุดมากขึ้น เพื่อปรับปรุงส่วนที่ยังไม่ได้ตามมาตรฐานให้ได้ตามมาตรฐานฯ หรือสูงกว่า ส่วนที่ได้ตามมาตรฐานฯ แล้วยังต้องปรับปรุงอีกมาก เพราะมาตรฐานนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 จึงไม่ทันสมัยและควรจะได้ปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Study of the Government Secondary School
 Libraries in the Provincial Secondary School
 Development Projects 1 and 2

Name Mr. Kasem Niyomras

Thesis Advisor Mrs. Sasiwong Pungtrakul

Department Library Science

Academic Year 1977

ABSTRACT

The major purpose of this study was to investigate whether the secondary school libraries in the Provincial Secondary School Development Projects 1 and 2 were adequate to serve the needs of the teachers, pupils, and instructional programs. On the basis of the findings recommendations would be made to General Education Department for improving these libraries. The data were collected by means of questionnaires answered by the thirty-five secondary school librarians of the schools in the projects. The questions were concerned with library space, equipment, budget, librarians and administrators.

Analysis of the data indicated that most of the libraries met the standards set forth for Secondary School Libraries of the Ministry of Education in the following categories; library space, desks and chairs, book shelves, periodical shelves, bulletin boards, card catalog cabinets, newspaper racks, circulation desks, Thai typewriters, Librarians' desks and number of periodicals and newspapers. Some of the categories found to fall below the standards were pamphlet cabinets, audio-visual material cases, map cases, book trucks, English typewriters, Audio-visual materials, number of books, qualification of librarians, assistants, library clerks and janitors. Moreover it was found that the libraries did not receive adequate budget and, though the administrators realized the importance of

๑

libraries, the librarians were not well promoted. The librarians were not able to work full-time in the libraries. The librarians were satisfied with their status, activities and library services but they were not satisfied with the number of books and materials being provided. They thought the libraries needed improvement.

It was recommended that the General Education Department provide more money promptly in order to improve what was found to have fallen below the standards. Furthermore the categories that already conformed to the standards should be further improved because these standards were set up in 1968 and should be updated.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ศิววงศ์ ปิงตระกูล ศึกษานิเทศก์งาน
ห้องสมุดฝ่ายวิจัยและบริการการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ อาจารย์ผู้ควบคุมการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ท่านได้กรุณาแนะนำการศึกษา
ค้นคว้า ตรวจสอบสำนวนภาษา และแนะแนวการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จเรียบร้อย
และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. เข้ม แก้วยศ ผู้ประสานงานโครงการพัฒนาการ
ศึกษา สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการอำนวยการโครงการเงินกู้ฯ สำนักงานปลัด
กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามไปยังบรรณารักษ์
ของโรงเรียนต่าง ๆ ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่านอย่างยิ่ง

อนึ่ง ในการรวบรวมข้อมูลจากห้องสมุดโรงเรียนในโครงการฯ นี้ ผู้เขียน
ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากบรรณารักษ์ทั้ง 35 โรงเรียน ท่านได้กรุณาเสียสละ
เวลาตอบแบบสอบถามซึ่งมีรายละเอียดมากพอสมควร จึงขอขอบคุณเพื่อนบรรณารักษ์
ทั้งหลายไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

เกษม นิยมราษฎร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ณ
บทที่	

1. บทนำ

ความเป็นมาของโครงการพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค	1
ความเป็นมาของปัญหา	3
เอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	23
ขอบเขตของการวิจัย	23
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยนี้	25
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	26
นิยามของศัพท์เฉพาะ	30
ข้อตกลงเบื้องต้น	31
2. ผลการวิจัย	32
3. การอภิปรายผลการวิจัย	62
4. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	75

	หน้า
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	89
ผนวก ก. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดมาตรฐาน- ขั้นต่ำของห้องสมุดโรงเรียน	90
ผนวก ข. รายละเอียดเกี่ยวกับบรรณารักษ์	93
ผนวก ค. โครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค	98
ผนวก ง. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพห้องสมุดโรงเรียนมัธยมใน โครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค	120
ผนวก จ. รายวิชาที่เปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย	131
ประวัติ	139

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงเนื้อหาของห้องสมุด	33
2. แสดงจำนวนโต๊ะ - เก้าอี้ ในห้องสมุด	34
3. แสดงจำนวนชั้นหนังสือ	35
4. แสดงจำนวนชั้นวารสารหรือนิตยสาร	37
5. แสดงจำนวนแผนป้ายนิทรรศการ	38
6. แสดงจำนวนตู้จุดสาร	39
7. แสดงจำนวนตู้บัตรรายการ	40
8. แสดงจำนวนหนังสือต่อนักเรียน 1 คน	42
9. แสดงจำนวนวารสารประเภทอภิปราย	45
10. แสดงจำนวนวารสารวิชาการ	46
11. แสดงจำนวนนิตยสารทั่วไป	47
12. แสดงจำนวนหนังสือพิมพ์	48
13. แสดงวุฒิของบรรณารักษ์	49
14. แสดงวุฒิของผู้ช่วยบรรณารักษ์	50
15. แสดงจำนวนนักเรียนช่วยงานห้องสมุด	53
16. แสดงงบประมาณเฉลี่ยต่อนักเรียนหนึ่งคนต่อปี	55
17. แสดงอายุของบรรณารักษ์	93
18. แสดงจำนวนเวลาที่บรรณารักษ์ต้องทำการสอนต่อสัปดาห์	95
19. แสดงอายุราชการของบรรณารักษ์	96
20. แสดงระยะเวลาที่เป็นบรรณารักษ์	97
21. แสดงเค้าโครงหลักสูตรโรงเรียนมัธยมแบบประสม พ.ศ.2512	103